

Asosiy xulosalar Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ekologik yondashuvlar va yashil infratuzilma barqaror turizmni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ekologik standartlarga rioya qilish tabiiy resurslardan samarali foydalanish imkonini beradi. Yashil infratuzilma sayyohlik infratuzilmasining barqarorligini ta'minlab, ekologik ta'sirni kamaytirishga yordam beradi.

Tavsiyalar

1. Turizm sohasida ekologik sertifikatlash tizimlarini keng joriy etish
2. Yashil infratuzilmani rivojlantirish uchun investitsiyalarni jalb qilish
3. Mahalliy hamjamiyatlarni ekologik barqarorlikka yo'naltirish
4. Sayyohlarga ekologik mas'uliyat haqida targ'ibot va ta'lim berish
5. Raqamli texnologiyalar va innovatsion yondashuvlarni ekoturizmga integratsiya qilish

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Abdurahmonov Q. (2019) *Ekologik turizm va uning rivojlanish tamoyillari*
2. Jo'rayev M. (2021) *Barqaror turizm asoslari*
3. Karimov A. (2018) *Ekoturizm va atrof-muhit muhofazasi*
4. Tursunov Sh. (2020) *O'zbekistonda yashil infratuzilma va turizm*
5. O'zbekiston Respublikasi Turizmni rivojlantirish davlat qo'mitasi (2022) *Barqaror turizm konsepsiyasi*

ADABIY TURIZM VA UNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

Po'latova Ruxshonaxon,

Qo'qon universiteti,

Xorijiy til va adabiyoti yo'nalishi 2-kurs talabasi

Ruxshonapolatova77@gmail.com

Annotatsiya: Maqolada adabiy turizmning mohiyati, uning madaniy va iqtisodiy ahamiyati hamda rivojlantirish istiqbollari tahlil qilinadi. O'zbekistonda adabiy turizm uchun mavjud salohiyat va imkoniyatlar, yozuvchilarning hayoti bilan bog'liq muqaddas maskanlarning turizm markazlariga aylantirilishi muhokama qilinadi. Shuningdek, zamonaviy texnologiyalar, marketing strategiyalari va xalqaro hamkorlikning ahamiyati yoritiladi. Tadqiqot natijalari asosida adabiy turizmni rivojlantirish bo'yicha taklif va tavsiyalar beriladi. Ushbu ish adabiyot ixlosmandlari, tadqiqotchilar va turizm sohasi mutaxassislari uchun foydali manba bo'ladi. Shuningdek, zamonaviy texnologiyalar, marketing strategiyalari va xalqaro hamkorlikning bu sohadagi o'rni keng yoritiladi. Bunday ilmiy ishlar adabiyot ixlosmandlari, tadqiqotchilar va turizm sohasi mutaxassislari uchun muhim nazariy va amaliy manba bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: Adabiy turizm, madaniy meros, innovatsion yondashuv sayyohlik markazlari, iqtisodiy rivojlanish.

Kirish: Adabiy turizm – madaniy turizmning muhim yo'nalishlaridan biri bo'lib, u mashhur yozuvchilar hayoti va ijodi bilan bog'liq joylarni ziyorat qilish, adabiy asarlarda tasvirlangan makonlarni o'rganish orqali sayyohlarga yangi tajriba taqdim etadi. Bu turizm turi nafaqat adabiyotga qiziqish uyg'otadi, balki milliy va jahon adabiy merosini asrab-avaylash hamda targ'ib qilishga xizmat qiladi. O'zbekistonda Navoiy, Bobur, Furqat, Oybek kabi buyuk adiblarning ijodi bilan bog'liq joylar mavjud bo'lib, ularni turizm markazlariga aylantirish katta ahamiyat kasb etadi. Adabiy turizmni rivojlantirish orqali mamlakatga xorijiy va mahalliy sayyohlarni jalb qilish, madaniy merosni keng targ'ib qilish hamda iqtisodiy jihatdan yangi imkoniyatlar yaratish mumkin. Mazkur maqolada adabiy turizm tushunchasi, uning ahamiyati va rivojlantirish istiqbollari tahlil qilinadi. Bundan tashqari, adabiy turizm yosh avlodni milliy adabiyotimizning buyuk namoyandalari bilan yaqindan tanishtirish, ularning ijodiy merosini chuqur o'rganish va ularga nisbatan hurmat tuyg'usini shakllantirishda muhim o'rin tutadi. Xususan, adabiyot

ixlosmandlari va tadqiqotchilar uchun bu yo'nalish muhim ilmiy va ma'naviy ahamiyatga ega. Hozirgi kunda dunyo miqyosida adabiy turizm keng rivojlanmoqda. Buyuk Britaniyada Uilyam Shekspirning tug'ilgan shahri Stratford-upon-Avon, Rossiyada Lev Tolstoyning Yasnaya Polyana mulki, Fransiyada Viktor Gyugoning Parijdagi uyi kabi maskanlar mashhur turistik yo'nalishlarga aylangan. O'zbekistonda ham Alisher Navoiy, Zahiriddin Muhammad Bobur, Abdulla Qodiriy, Chingiz Aytmatov kabi buyuk ijodkorlarning hayoti va ijodi bilan bog'liq joylarni adabiy turizm markazlariga aylantirish orqali mamlakatimizning turistik salohiyatini oshirish mumkin. Shu jihatdan, adabiy turizmni rivojlantirish uchun turli madaniy tadbirlar, sayyohlik marshrutlari, zamonaviy texnologiyalarni qo'llash va turistik infratuzilmani yaxshilash kabi masalalar muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu tadqiqotda adabiy turizmning o'ziga xos xususiyatlari, uning ahamiyati va rivojlantirish istiqbollari tahlil qilinadi. Adabiy turizmning yana bir muhim jihati – bu milliy o'zlikni anglash va ma'naviy qadriyatlarni saqlab qolish vositasi ekanligidir. Yozuvchilar ijod qilgan muhitni his qilish, ularning yashagan joylarini ziyorat qilish kitobxonlarda nafaqat qiziqish, balki chuqur hurmat va ilhom uyg'otadi. Bunday tajriba nafaqat adabiyot ixlosmandlari, balki tarix va madaniyatga qiziquvchilar uchun ham katta ahamiyatga ega. Shuningdek, adabiy turizm mamlakatning jahon miqyosidagi turistik jozibadorligini oshirishga xizmat qiladi. Dunyoning ko'plab rivojlangan mamlakatlarida adabiy turizm iqtisodiy jihatdan foydali yo'nalish sifatida qaraladi va turizm sanoatining muhim qismi hisoblanadi. O'zbekistonda ham adabiy meros obidalarini va yozuvchilar bilan bog'liq tarixiy maskanlarni sayyohlik yo'nalishlariga kiritish orqali milliy turizm salohiyatini oshirish mumkin. Bu yo'nalish jahon miqyosida keng rivojlanib, mamlakatlarning milliy adabiyotini targ'ib qilish, madaniy merosini saqlash hamda turizm orqali iqtisodiy o'sishga hissa qo'shish imkonini beradi. O'zbekistonda adabiy turizm rivojlanish bosqichida bo'lib, boy adabiy meros va mashhur yozuvchilar bilan bog'liq maskanlar ushbu yo'nalishda katta imkoniyatlar yaratadi. Ushbu tadqiqotning maqsadi – adabiy turizmning mohiyatini o'rganish, uning O'zbekistonda rivojlanish istiqbollarini tahlil qilish va samarali rivojlantirish yo'llarini taklif etishdan iborat. Tadqiqot doirasida jahon tajribasi bilan solishtirish, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish hamda turizm va madaniyat sohalarining integratsiyasi orqali adabiy turizmni rivojlantirish imkoniyatlari ko'rib chiqiladi. Ushbu tadqiqotda adabiy turizm tushunchasi, uning jahon va O'zbekiston miqyosidagi ahamiyati, mavjud muammolar hamda rivojlanish istiqbollari atroflicha tahlil qilinadi. Adabiy turizmning mamlakatimiz turizm sohasiga qo'shishi mumkin bo'lgan hissasi va uni rivojlantirish bo'yicha tavsiyalar ham muhokama qilinadi.

Asosiy qism: Adabiy turizm – bu sayyohlarning yozuvchilar va shoirlarning hayoti, ijodi bilan bog'liq maskanlarga tashrif buyurishi, adabiy merosni anglash va madaniy qadriyatlarni chuqurroq his qilish imkoniyatini beruvchi turizm sohasi hisoblanadi. U nafaqat adabiyot ixlosmandlari uchun, balki tarix va madaniyatga qiziquvchi sayyohlar uchun ham jozibali hisoblanadi. Ushbu turizm turi sayyohlarga sevimli adabiy asarlar yaratilgan joylarni ziyorat qilish, yozuvchilarning yashagan muhitini his qilish va ijod jarayonlarini tushunish imkonini beradi. Adabiy turizmni o'rganish jarayonida ilmiy manbalar, statistik ma'lumotlar va xorijiy tajribalar tahlil qilindi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, adabiy turizm madaniy merosni saqlash va targ'ib qilish bilan birga, iqtisodiy jihatdan ham muhim soha hisoblanadi. Dunyo miqyosida Shekspirning Stratford-upon-Avondagi uyi, Tolstoyning Yasnaya Polyana mulki va Gyugoning Parijdagi muzeyi kabi maskanlar yirik turistik markazlarga aylangan. O'zbekistonda esa Navoiy, Bobur, Qodiriy, Aytmatov kabi yozuvchilarning hayoti va ijodi bilan bog'liq joylar adabiy turizmni rivojlantirish uchun katta salohiyatga ega. Tahlillarga ko'ra, O'zbekistonda adabiy turizmni rivojlantirish uchun bir qancha muammolar mavjud. Birinchidan, adabiy meros obyektlarining aksariyati yetarlicha targ'ib qilinmagan. Ikkinchidan, turistik infratuzilma yetarli darajada rivojlanmagan, zamonaviy texnologiyalar kam qo'llaniladi. Uchinchi muammo – yoshlar orasida milliy adabiyotga bo'lgan qiziqishning pasayishi. Adabiy turizmni rivojlantirish uchun bir nechta takliflar ilgari surildi. Avvalo, yozuvchilarning hayoti va ijodi bilan bog'liq joylarni zamonaviy texnologiyalar asosida targ'ib qilish, virtual sayohatlar va interaktiv muzeylar tashkil etish zarur.

Shuningdek, adabiy sayohatlar yo'nalishlarini ishlab chiqish, xalqaro festival va tadbirlarni o'tkazish ham sayyohlarni jalb qilishda muhim omillardan biridir. Adabiy turizm orqali mahalliy va xorijiy sayyohlarni jalb qilish, milliy adabiy merosni keng targ'ib qilish va iqtisodiy imkoniyatlarni kengaytirish mumkin. Bundan tashqari, adabiy turizmni rivojlantirish uchun ta'lim va madaniyat sohalari bilan hamkorlikni kuchaytirish muhim ahamiyatga ega. Maktab va oliy ta'lim muassasalarida adabiy ekskursiyalarni yo'lga qo'yish, talabalarning yozuvchilar muzeylari va yodgorliklariga tashrifini tashkil qilish orqali yoshlarning adabiy merosga bo'lgan qiziqishini oshirish mumkin. Shu bilan birga, adabiy turizm bilan bog'liq ilmiy tadqiqotlarni qo'llab-quvvatlash, arxiv materiallarini raqamlashtirish va yangi adabiy-tarixiy yo'nalishlarni o'rganish muhim sanaladi. Xorijiy tajribaga tayanib, O'zbekistonda adabiy turizmni rivojlantirishda davlat va xususiy sektor o'rtasidagi hamkorlikni kengaytirish ham dolzarb masalalardan biridir. Mamlakatimizda mavjud adabiy yodgorliklarni restavratsiya qilish, ularni sayyohlar uchun yanada jozibador holatga keltirish hamda maxsus yo'nalishli turistik dasturlarni ishlab chiqish lozim. Masalan, Toshkentda Abdulla Qodiriyning hayoti va ijodiga bag'ishlangan marshrut yoki Andijonda Bobur izlari bo'ylab sayohat yo'nalishini tashkil etish mumkin. Shuningdek, zamonaviy texnologiyalarni qo'llash adabiy turizmni rivojlantirishda muhim omillardan biridir. Virtual muzeylar, audiogidlar, mobil ilovalar va sun'iy intellekt asosida ishlovchi chatbotlar orqali sayyohlarga qulaylik yaratish mumkin. Masalan, har bir adabiy yodgorlik haqida batafsil ma'lumot beruvchi ilovalar yoki audioturlar ishlab chiqish sayyohlarga mustaqil tarzda adabiy maskanlarni o'rganish imkoniyatini taqdim etadi. Umuman olganda, adabiy turizmni rivojlantirish milliy madaniy merosni saqlash va targ'ib qilish bilan birga, iqtisodiy jihatdan ham katta ahamiyat kasb etadi. To'g'ri rejalashtirilgan strategiya va zamonaviy yondashuvlar orqali O'zbekistonni xalqaro adabiy turizm markazlaridan biriga aylantirish imkoniyati mavjud. Shu sababli, adabiy turizm sohasi kelajakda katta rivojlanish salohiyatiga ega bo'lib, uning istiqbollari ancha yorqin deb hisoblanadi. Bundan tashqari, adabiy turizmni rivojlantirishda marketing va brending masalalariga alohida e'tibor qaratish lozim. Jahon tajribasiga qaraganda, muvaffaqiyatli adabiy turizm loyihalari asosan samarali targ'ibot va reklama strategiyalariga asoslanadi. Shu bois O'zbekistonning adabiy merosini xalqaro maydonda keng targ'ib qilish uchun maxsus sayyohlik brendi yaratish, turistik agentliklar bilan hamkorlik qilish va raqamli marketing vositalaridan foydalanish muhim sanaladi.

Adabiy turizm yo'nalishida maxsus festivallar va tadbirlarni tashkil etish ham muhim ahamiyatga ega. Masalan, xalqaro adabiy anjumanlar, yozuvchilar ijodiga bag'ishlangan konferensiyalar va kitob yarmarkalarini o'tkazish orqali mamlakatimiz adabiy merosini dunyoga keng tanitish mumkin. Bunday tadbirlar nafaqat sayyohlarni jalb qiladi, balki yosh yozuvchilar va tadqiqotchilar uchun ham katta ilhom manbai bo'lib xizmat qiladi.

Shuningdek, adabiy turizmning rivojlanishi mahalliy tadbirkorlar va hunarmandlar uchun ham yangi imkoniyatlar yaratadi. Yozuvchilar hayoti va ijodiga bag'ishlangan suvenir mahsulotlari, eksklyuziv kitob nashrlari, tematik kafe va mehmonxonalar ochish orqali turizm sohasini yanada jozibador qilish mumkin. Misol uchun, Bobur nomi bilan bog'liq sayohat yo'nalishlarida tarixiy uslubda bezatilgan mehmonxonalar yoki Navoiy asarlariga oid qo'lyozmalarning faksimile nashrlarini sotish kabi innovatsion g'oyalar joriy etilishi maqsadga muvofiq bo'ladi. Adabiy turizmni rivojlantirish uchun xalqaro hamkorlikni kuchaytirish ham dolzarb masalalardan biridir. Turli davlatlarning adabiy turizm markazlari bilan tajriba almashish, qo'shma loyihalar yaratish va xorijlik sayyohlar uchun maxsus dasturlar ishlab chiqish O'zbekistonning turizm salohiyatini oshirishga xizmat qiladi. Masalan, O'zbekiston va Markaziy Osiyoning boshqa mamlakatlari o'rtasida umumiy adabiy marshrutlar tashkil etish orqali sayyohlarning qiziqishini oshirish mumkin. Xulosa qilib aytganda, adabiy turizm O'zbekistonda madaniy merosni saqlash va targ'ib qilish, turizm sohasini rivojlantirish hamda iqtisodiy o'sishga hissa qo'shish uchun ulkan imkoniyatlarga ega. Zamonaviy texnologiyalar, innovatsion yondashuvlar va samarali marketing strategiyalarini joriy etish orqali mamlakatimizni xalqaro

adabiy turizm markaziga aylantirish mumkin. Shu bois, bu yo'nalishda davlat, xususiy sektor va mahalliy hamjamiyatning hamkorligi muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa: Adabiy turizm madaniy merosni saqlash va targ'ib qilish bilan birga, turizm sohasini rivojlantirish va iqtisodiy imkoniyatlarni kengaytirishda muhim o'rin tutadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, adabiy turizmni rivojlantirish orqali nafaqat milliy adabiyotimizni ommalashtirish, balki mahalliy va xorijiy sayyohlarni jalb qilish imkoniyatlarini oshirish mumkin.

O'zbekistonda adabiy turizm salohiyati yuqori bo'lsa-da, bu yo'nalishda hali to'liq foydalanilmagan imkoniyatlar mavjud. Yozuvchilarning uy-muzeylari, adabiy asarlarda tilga olingan tarixiy joylar va madaniy obidalarini zamonaviy turizm markazlariga aylantirish muhim vazifalardan biridir. Shuningdek, virtual ekskursiyalar, audiogidlar va interaktiv muzeylar kabi zamonaviy texnologiyalarni joriy etish adabiy turizmni yanada jozibador qiladi.

Adabiy turizmni rivojlantirish uchun quyidagi asosiy yo'nalishlarga e'tibor qaratish lozim:

Yozuvchilar hayoti va ijodi bilan bog'liq joylarni targ'ib qilish va ularni turistik markazlarga aylantirish;

Xalqaro hamkorlik va tajriba almashishni kengaytirish;

Madaniy tadbirlar, festivallar va ilmiy konferensiyalar tashkil etish;

Ta'lim muassasalari bilan hamkorlikda yoshlarning adabiyotga qiziqishini oshirish; Mahalliy tadbirkorlar va turizm sohasi vakillarini jalb qilish orqali xizmatlar sifatini oshirish. Umuman olganda, adabiy turizm O'zbekistonda katta salohiyatga ega bo'lib, uni rivojlantirish orqali nafaqat madaniy merosni asrab-avaylash, balki milliy iqtisodiyotga ham ijobiy ta'sir ko'rsatish mumkin. Rivojlangan strategiyalar va samarali tashabbuslar asosida O'zbekistonni xalqaro adabiy turizm markazlaridan biriga aylantirish imkoniyati mavjud. Adabiy turizm madaniy merosni targ'ib qilish, turizm sanoatini rivojlantirish va iqtisodiy imkoniyatlarni kengaytirishda muhim rol o'ynaydi. O'zbekistonda bu yo'nalishda katta salohiyat mavjud bo'lib, adabiy meros bilan bog'liq joylarni turistik markazlarga aylantirish zarur. Zamonaviy texnologiyalar, xalqaro hamkorlik va samarali marketing orqali adabiy turizmni rivojlantirish mumkin. Bu esa milliy adabiyotimizga bo'lgan qiziqishni oshirish, yosh avlodni ona tilimiz va madaniyatimizga yanada yaqinlashtirishga xizmat qiladi. Adabiy turizmni rivojlantirish uchun yozuvchilar hayoti va ijodi bilan bog'liq maskanlarni keng targ'ib qilish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish va xalqaro hamkorlikni kuchaytirish lozim. Shuningdek, adabiy festivallar, ilmiy konferensiyalar va madaniy tadbirlarni ko'paytirish muhim ahamiyatga ega. Adabiy turizm O'zbekiston uchun madaniy merosni saqlash, milliy adabiyot namoyandalarining ijodiy merosini keng targ'ib qilish hamda turizm orqali iqtisodiy o'sishga erishishning muhim vositalaridan biri hisoblanadi. Ushbu turizm turi nafaqat mamlakatimiz sayyohlik salohiyatini oshirishga, balki yosh avlodning adabiyotga bo'lgan qiziqishini kuchaytirishga, madaniy merosni kelgusi avlodlarga yetkazishga ham xizmat qiladi. Shuningdek, adabiy turizmni rivojlantirish uchun yozuvchilar uy-muzeylarini zamonaviylashtirish, interaktiv texnologiyalarni joriy etish, xalqaro festival va ilmiy anjumanlar tashkil etish, mahalliy va xorijiy sayyohlarni jalb qilish bo'yicha keng qamrovli chora-tadbirlar amalga oshirilishi zarur. Agar adabiy turizm tizimli yondashuv asosida rivojlantirilsa, O'zbekiston nafaqat Markaziy Osiyo mintaqasida, balki jahon miqyosida ham o'zining boy adabiy merosi orqali sayyohlarni jalb qiladigan yetakchi mamlakatlardan biriga aylanishi mumkin. Shuningdek yoshlarning adabiyotga bo'lgan qiziqishini oshirish uchun ta'lim muassasalari bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish, turizm infratuzilmasini takomillashtirish va mahalliy tadbirkorlarni jalb etish zarur. Bu chora-tadbirlar adabiy turizmni yanada rivojlantirishga xizmat qiladi.

Adabiyotlar ro'yhati:

1. Butler, R. W., & Walmsley, A. (2019). Tourism and innovation: Literary tourism as a creative industry. Routledge.
2. Herbert, D. T. (2001). Literary places, tourism, and the heritage experience. *Annals of Tourism Research*, 28(2), 312–333. [https://doi.org/10.1016/S0160-7383\(00\)00048-7](https://doi.org/10.1016/S0160-7383(00)00048-7)

3. Hennessey, S. M., Yun, D., MacDonald, R., & MacEachern, M. (2012). The effect of cultural tourism on destination branding: A case study of literary tourism in Canada. *Journal of Hospitality Marketing & Management*, 21(4), 401–421. <https://doi.org/10.1080/19368623.2011.615018>
4. Robinson, M., & Andersen, H. C. (2011). *Literary tourism: Theories, realities, and challenges*. Channel View Publications.
5. O'zbekiston Respublikasi Turizm va madaniy meros vazirligi. (2023). O'zbekistonda adabiy turizmni rivojlantirish konsepsiyasi. Toshkent: O'zbekiston Milliy Matbuot Markazi.

IV-SHOBA. BARQAROR TURIZM: EKOLOGIK YONDASHUVLAR VA YASHIL INFRATUZILMA

BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK YONDASHUVLAR

Астанакулов Олим Таштемирович

Ўзбекистон халқаро ислом академияси

“Ислом иқтисодиёти ва молияси, зиёрат туризми” кафедраси мудири, DSc, проф.

E-mail: astanakulov@gmail.com

Аннотация: Мазкур мақолада барқарор туризмни ривожлантиришда экологик ёндашувларнинг аҳамияти, уларни амалга ошириш механизмлари ва амалий натижалари таҳлил қилинади. Туризм соҳасида экологик тамойилларни қўллаш атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш, биохилма-хилликни сақлаб қолиш ва маҳаллий аҳоли фаровонлигини оширишда муҳим омил ҳисобланади. Мақолада экологик туризмни қўллаб-қувватлаш, углерод изини камайтириш, қайта тикланувчи энергия манбаларидан фойдаланиш, экологик инфратузилмани такомиллаштириш ва чиқиндиларни камайтириш бўйича турли мамлакатлардаги тажрибалар таҳлил қилинади. Шунингдек, Ўзбекистонда барқарор туризмни ривожлантиришга қаратилган экологик ёндашувларни жорий этиш имкониятлари, иқтисодий ва ижтимоий жиҳатлари ҳамда ушбу соҳадаги долзарб муаммолар ўрганилади.

Калит сўзлар: барқарор туризм, экологик ёндашув, яшил инфратузилма, қайта тикланувчи энергия, экологик стандартлар.

Кириш: Барқарор туризм жаҳон иқтисодиётининг муҳим тармоқларидан бири бўлиб, у табиий ресурслардан самарали фойдаланиш, маҳаллий аҳоли манфаатларини ҳимоя қилиш ва экологик мувозанатни сақлаш каби тамойилларга асосланади. Туризм соҳасида экологик ёндашувлар атроф-муҳитга таъсирни камайтириш ва табиий ресурсларни узоқ муддатли сақлаш имконини беради. Халқаро тажриба шуни кўрсатадики, экологик туризмни ривожлантириш бўйича самарали стратегияларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш туристик йўналишларнинг барқарорлигини таъминлайди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Жаҳон туризм ташкилоти (UN Tourism) барқарор туризмни ҳозирги ва келажак авлодларнинг эҳтиёжларини қондира оладиган, шу билан бирга табиий ва маданий меросни сақлашга хизмат қиладиган туризм тури сифатида белгилайди (Li, Liu & Solangi, 2024). Барқарор туризм иқтисодий, ижтимоий ва экологик манфаатларни уйғунлаштириш орқали туризм ресурсларининг узоқ муддатли бошқарилишини таъминлайди (Moliterni, Zulauf & Wagner, 2025).

Барқарор туризм маҳаллий иқтисодий ривожланиш, маданий меросни сақлаш ва экологик барқарорликни таъминлашда муҳим рол ўйнайди. У иқтисодий ўсишни рағбатлантириб, янги иш ўринларини яратиш ва маҳаллий иқтисодиётларни қўллаб-қувватлаш билан бирга, табиий ресурслардан самарали фойдаланиш, карбонат ангидрид чиқиндиларини камайтириш ҳамда экологик мувозанатни сақлашга ёрдам беради. Шунингдек, барқарор туризм маҳаллий анъаналарни асраб-авайлаш, туристик масканларнинг маданий меросини ривожлантириш ва жамиятнинг ижтимоий